

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 5.12.2006
COM(2006) 768 окончателен

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

в съответствие с член 19, параграф 1 на Директива 2003/96/ЕО на Съвета (данъчно облагане на промишлената употреба на втечен нефтен газ и данъчно облагане на въглища)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с член 19, параграф 1 на Директива 2003/96/ЕО на Съвета¹ относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електрическата енергия (по-долу наричана „Директива за данъчно облагане на енергийни продукти“ или „директивата“), в допълнение към предвидените в директивата разпоредби, и по-специално в членове 5, 15 и 17, Съветът може единодушно, по предложение на Комисията, да даде разрешение на всяка държава-членка (която е поискала това) да въведе допълнително освобождаване или намаляне на нивата на данъчно облагане поради специфични политически съображения.

Комисията разглежда молбата. След това, тя или внася предложение до Съвета, или, обратно, информира Съвета за причините, поради които не е предложила да бъде разрешено прилагането на подобна мярка.

В рамките на по-широкия преглед на дерогациите от Директивата за енергийните данъци, изтичащи в края на 2006 г., Гърция и Литва подадоха искания за разрешаване на дерогация от някои от разпоредбите за определени енергийни продукти на Директивата за енергийните данъци. Тези писма са заведени в Генерална дирекция „Данъчно облагане и митнически съюз“².

Целта на настоящото съобщение е да информира Съвета за причините, поради които Комисията не прави предложение за даване на поисканите разрешения.

2. КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ИСКАНИЯТА

2.1. Гръцкото искане

Гърция би желала да приложи намалено данъчно облагане за втечнения нефтен газ, използван за промишлени цели, равно на 0.29 EUR за 1000 kg втечен нефтен газ. Приложимите минимални нива на данъчно облагане (съгласно член 8 на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти) са 41 EUR за 1000 kg втечен нефтен газ, използван като моторно гориво.

Според гръцките власти мярката има две основни цели. Първо, да насърчи употребата на по-екологично чисто в сравнение с други минерални масла гориво, като резервно и временно решение, имайки предвид, че мрежата за природен газ в Гърция все още не е завършена. В тази връзка, гръцките власти наблягат на предимствата на втечнения нефтен газ за околната среда. Втората цел на тази мярка е да се затвърди конкурентната позиция на националните промишлени отрасли.

Молбата не предвижда дата на прекратяване.

¹ Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 година относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електрическата енергия (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51; Директива, последно изменена с Директиви 2004/74/ЕО и 2004/75/ЕО (ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 87 и стр. 100).

² На 13.10.2006 г. (Гърция) и на 29.9.2006 г. (Литва).

2.2. Литовската молба

Литва би желала да дерогира някои от общите разпоредби на Директивата за енергийните данъци, по-специално член 2, параграф 1, и да не подлага въглищата на данъчно облагане. С други думи, Литва би искала да отложи въвеждането на данъчно облагане на въглищата.

Според литовските власти, основната цел на мярката е да се реконструират и осъвременят предприятията в отдалечените райони на страната и особено онези, които използват въглища в своята дейност. Според литовските власти, постигането на тази цел изисква много време и следователно е необходимо да се отложи въвеждането на данъчно облагане за въглищата. В тази връзка литовските власти подчертават, че целта на мярката е да се поощри икономическото развитие на отдалечените райони на страната. Освен това литовските власти изтъкват нарастващата нужда от евтини енергийни източници в условията на увеличаващите се енергийни цени за петрол и газ, и също така посочват промените, които понастоящем претърпява националната енергийна система поради затварянето на атомната електроцентрала Игналина.

Молбата предвижда дата на прекратяване 31 декември 2009 г.

3. ПРЕДИСТОРИЯ НА ИСКАНИЯТА

Данъчното облагане на минерални масла, включително втечен нефтен газ, е хармонизирано в Европейския съюз от 1993 година насам³. Законодателството на Общността определя минимални нива на данъчно облагане за употребата на моторно гориво и гориво за отопление. Като отразява загрижеността за конкурентоспособността на някои търговски и промишлени отрасли в Европейския съюз по отношение на трети страни, член 8 на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти установява значително по-ниски минимални нива на данъчно облагане за употребата на моторно гориво за съответните цели. В рамките на вътрешния пазар, тези минимални нива целят да установят равни условия между предприятията.

В този контекст, на Гърция първоначално беше разрешено да приложи намалени данъчни ставки и освобождаване от данъчно облагане за втечения нефтен газ, използван за промишлени цели. През 2001 година това разрешение за последен път е удължено от Съвета до 31 декември 2006 година и по-късно е включено в преходните разпоредби на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти.

С приемането на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти, обхватът на хармонизираните акцизи е разширен до енергийните продукти, различни от минералните масла, но пряко конкуриращи се с последните, като въглищата. Целта е да се премахнат нарушения на конкуренцията между минералните масла и други пряко конкуриращи ги енергийни продукти, неподчинени на данъчно облагане в рамките на ЕС и, наред с това, да се премахнат нарушения на конкуренцията между енергийните

³ Директива 92/81/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година относно хармонизиране структурата на акцизите върху минералните масла (ОВ L 316, 31.10.1992 г.); Директива, отменена заедно с Директива 92/82/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за сближаване на акцизните ставки върху минералните масла от 31 декември 2003 г. посредством Директива 2003/96/ЕО на Съвета.

потребители в различни държави-членки, облагащи или не облагащи енергийни продукти, различни от минералните масла (виж второто съображение на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти).

За да се позволи на държавите-членки да се приспособят към новата обстановка и по-специално, за да се избегнат внезапни увеличения на цените за ново-облагаемите продукти, в Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти са разрешени няколко преходни периода (или общи, или специфични - по държави). В тази връзка, и предвид специфичната ситуация в Литва, тази държава-членка получи разрешение да отложи данъчното облагане на въглища, кокс и лигнитни въглища до 1 януари 2007.⁴

В своето Съобщение от юни 2006 г. „Преглед на дерогациите в Приложения II и III на Директива 2003/96/ЕО на Съвета, които изтичат в края на 2006 г.“ (по-долу наричано “Съобщението от 2006 година”)⁵ Комисията прави преглед на голямата гъвкавост, съдържаща се в Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти и по-специално, подчертава логиката и мотивацията в подкрепа на включването на няколко специфични възможности според продукта или потребителя. В частност, Комисията изтъква, че директивата вече надлежно е отчела потенциалните ограничения на конкуренцията, които могат да възникнат във връзка с енергийното данъчно облагане. Комисията също така подчертава в това съобщение същественото значение, отдадено в директивата на данъчното облагане на въглищата.

4. ОЦЕНКА ОТ КОМИСИЯТА

Комисията счита, че в своите молби Гърция и Литва излагат предимно аргументи, които са взети предвид в самата директива. Това се отнася по-специално до обхвата на данъчното облагане, определянето на минимални нива на данъчно облагане и възможното данъчно диференциране за някои продукти и употреби. С предвиждането на различни критерии, законодателят на Общността, като действа в съответствие с уредената в член 93 от Договора за ЕО процедура, претегля аналогичните аргументи спрямо целите и интересите, посочени и в член 19, параграф 1, трета алинея на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти, и по-специално интересите на вътрешния пазар и лоялната конкуренция, политиките на Общността в областта на околната среда и енергетиката.

Законодателят на Общността надлежно е взел предвид аспектите на конкуренцията при приемането на директивата. Тези аспекти са оказали влияние предимно на установяването на минимални нива на данъчно облагане според продукта и употребата. В допълнение, директивата съдържа цяла серия от възможности, на разположение на държавите-членки въз основа на директивата сама по себе си, позволяващи допълнително диференциране на данъчните ставки по различни причини, включително, в определени случаи, проблеми на конкуренцията. В повечето случаи, минималните нива на данъчно облагане трябва да бъдат спазени, за да бъдат осигурени равни условия между предприятията във вътрешния пазар. Нива под тези минимума могат да бъдат приложени по отношение на стопански потребители, в съответствие със стриктните условия, предвидени в член 17, параграф 2 до 4 от директивата. Едно от

⁴ Виж Директива 2004/74/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г., ОВ L 157, стр. 87

⁵ COM(2006) 342 от 30 юни 2006 г. „Преглед на дерогациите в Приложения II и III на Директива 2003/96/ЕО на Съвета, които изтичат в края на 2006 г.“

тези условия е ефектът за околната среда на тези минимума да бъде поддържан с други средства.

Минималните нива, приложими в рамките на обхвата на член 8 от директивата, които са по-ниски от нивата, фиксирани в член 7, параграф 1, трябва да бъдат приети в този смисъл. Следователно позоваването на Гърция на конкурентната позиция на нейните промишлени отрасли, не отразява специфично политическо съображение по смисъла на член 19 на директивата. Следователно една неограничена дерогация по причини, свързани с конкуренцията, каквато е поисканата от Гърция, не може да бъде приета.

В този смисъл, не е подходящо и да се предоставя допълнителна дерогация за ограничен период. Гърция вече е имала достатъчно време да се приспособи към минималните нива на данъчно облагане за втечен нефтен газ, предвид факта, че хармонизираните минимални нива на данъчно облагане за моторно гориво за определени промишлени и търговски цели съществуват от 1993 година насам и важат за всички държави-членки. Гърция не е изтъквала никакъв довод в този смисъл, който да може да се вземе предвид съгласно член 19 на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти.

Доколкото Гърция се позовава на екологичните аспекти на втечения нефтен газ, Комисията би желала да изтъкне, че доколкото □ е известно, инсталацията на мрежата за природен газ вече е частично завършена, по-специално в най-високо индустриализираните райони на Гърция. Прекалено благоприятното данъчно третиране на втечения нефтен газ, в частност пълното освобождаване от облагане, предвидено от тази държава-членка, би разколебало потребителите да го заменят с природен газ, който е поне толкова щадящ за околната среда, колкото и втеченият нефтен газ. Това би нарушило отношението на конкуренция между тези две горива, установено от Съвета по смисъла на член 8 на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти. Това отношение на конкуренция, както и други подобни отношения, съзнателно е установено от Съвета, в съответствие с процедурата, предвидена в член 93 от Договора за ЕО. Различната оценка на дадена държава-членка не представлява специфично политическо съображение по смисъла на член 19 на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти.

По отношение на искането на Литва, преди всичко трябва да се припомни, че Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти съзнателно разширява хармонизираните акцизи и върху възглицата (виж по-горе). Наред с аспекта за конкуренция между различните горива, това е оправдано и от нуждата от опазване на околната среда, аспект, който Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти взема предвид, в съответствие с естеството на всеки енергиен продукт. Във връзка с това, директивата изрично препраща към член 6 от Договора, който изисква опазването на околната среда да бъде интегрирано при определянето и прилагането на други политики на Общността (съображение 6 от директивата). Освен това, тя препраща към Протокола от Киото, ратифициран от Общността⁶ и припомня, че данъчното облагане на енергийни продукти и електроенергията е един от наличните инструменти за постигане на целите, заложи в Протокола (съображение 7). Все пак, сред основните

⁶ Решение на Съвета 94/69/ЕО от 15 декември 1993 г., относно сключване на Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, ОВ L 33, 7.2.1994 г., стр. 11.

категории горива, обхванати от Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти, въглицата имат най-високи емисии на CO₂.

В този контекст, искането на Литва не може да бъде прието, доколкото трябва да бъде разбрана като основаваща се на загрижеността за конкуренцията като цяло. Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти съзнателно интегрира въглицата в своята схема, именно по свързани с конкуренцията причини, като междуременно урежда различни варианти, посочени по-горе. По този начин, загрижеността от подобен род не може да се приеме за специфично политическо съображение по смисъла на член 19 от Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти.

От гореспоменатото също следва, че от гледна точка на околната среда, която също трябва да се вземе предвид съгласно член 19, по-благоприятното данъчно третиране на въглицата също не се оправдава.

Посочените заключения дори са подсилени от аргумента на Литва, че въглицата са по-малко засегнати от увеличението на цените на електроенергията, отколкото други, пощадящи околната среда горива като природния газ.

Още повече, уместно е да се разгледат някои допълнителни аргументи, представени от Литва.

Искането на Литва може също да се разбере като мотивирано от желанието да се продължи освобождаването от облагане на въглицата като мярка с *преходен* характер.

В този смисъл трябва да се подчертае, че на Литва беше предоставена дерогация, която позволи да освободи от данъчно облагане въглицата, кокса и лигнитните въглища до 1 януари 2007 г.⁷ напълно в съответствие с нейната молба, подадена преди присъединяването към ЕС, в рамките на разрешаване от новоприетата директива на преходни периоди на присъединяващите се държави-членки⁸. Целта на преходните периоди бе да се позволи на въпросните държави-членки да се справят с новите изисквания, въведени от директивата. В това отношение, Съветът установи, че минималните нива, посочени в Директива 2003/96/ЕО, могат да породят сериозни икономически и социални затруднения и следователно са необходими преходни периоди (виж съображения 2 и 3 на Директива 2004/74/ЕО).

Преходните периоди, предоставени съгласно Директива 2004/74/ЕО в съответствие с искането на Литва, взеха предвид в частност аспекта, на който разчита Литва днес. Той засяга прехода, необходим на литовския енергиен сектор след официалното спиране на атомната електроцентраля Игналина. Във връзка с това, Литва поиска и получи дерогация, чрез която може да освободи от данъчно облагане природния газ и

⁷ Директива 2004/74/ЕО на Съвета за изменение на Директива 2003/96/ЕО относно възможността определени държави-членки да прилагат временно освобождаване от данъчно облагане или намаляване на нивата на данъчно облагане спрямо енергийни продукти и електроенергия (ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 87).

⁸ СОМ(2004) 42 от 28 януари 2004 *Предложение за Директива на Съвета за изменение на Директива 2003/96/ЕО относно възможността определени държави-членки да прилагат временно освобождаване от данъчно облагане или намаляване на нивата на данъчно облагане спрямо енергийни продукти и електроенергия.*

електроенергията до 1 януари 2010 г., в съответствие с програмата за официално затваряне на атомната електроцентрала Игналина.

Предвид това, че всички тези аспекти надлежно са взети предвид с приемането на Директива 2004/74/ЕО, Комисията не може да установи никакво специфично политическо съображение в настоящия контекст.

В заключение, Комисията не може да приеме аргумента за регионалната политика, изтъкнат от Литва.

В тази връзка, Комисията отбелязва, че дерогацията, предоставена за периода 2004—2006 г., никога не е била предназначена да послужи за реконструкция и осъвременяване на предприятията в отдалечените райони на страната, така че никакво „продължаване“ на дерогацията не е възможно под това определение.

Споменатата цел не може да се приеме сама по себе си и като валидно специфично политическо съображение, което да оправдае даването на разрешение, поискано съгласно член 19 на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти. Независимо от факта, че предвиденото благоприятно данъчно третиране дори не е ограничено до определени региони, освобождаването от данъчно облагане за въглицата не би могло да бъде съобразен отговор на подобна политическа цел. За разлика от подходящата пряка подкрепа за специфични дейности⁹, освобождаването от данъчно облагане на въглицата не е насочено към съответните нужди в различни ситуации, а покрива консумацията на въглища без да се прави разграничение, ненужно подривайки една от основните цели на това данъчно облагане, а именно създаването на стимули за подобрена енергийна ефективност и произтичащо опазване на околната среда. Още повече, Комисията отново припомня, че Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти съдържа разпоредби, които допускат определени отстъпки по отношение на данъчното облагане, като се запазва ефектът по отношение на околната среда, който трябва да се постигне (виж по-специално член 17, параграф 2 до 4 на директивата).

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на изложените съображения, Комисията е на мнение, че представените специфични политически съображения не оправдават даването на поисканите разрешения, които биха довели до дерогации от някои от ключовите разпоредби на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти. Предвид условията на Директивата за данъчно облагане на енергийни продукти, включително различните възможности, които тя предвижда, проблемите на конкуренцията, изложени в исканията, не са от естеството на специфичните политически съображения по смисъла на член 19. Някои аспекти на подадените искания противоречат на основните цели и интереси на разпоредбите на директивата, посочени също така в нейния член 19. Освобождаването от данъчно облагане на въглицата не е съразмерен отговор на целите за реконструкция и осъвременяване, изтъкнати от Литва.

⁹ Предоставянето на които, разбира се, е предмет на правила, приложими в областта на държавните помощи.

Няма никакви причини, които да оправдават даването на разрешения, поискани като преходни мерки, съгласно член 19.

Следователно Комисията **не прави предложение за предоставяне на поисканите разрешения.**